

[1963] 2 ఎస్. సి. ఆర్. 937
1962, మే, 3.

నేషనల్ స్టీల్ డబ్ల్యూఎల్జిఆర్కేఎస్ లిమిటెడ్

V.

బాంబే ఆదాయపు పన్ను శాఖ కమిషనర్

(ఎస్.కె. దాస్, జె. ఎల్. కపూర్, ఎ. కె. సర్కార్,

ఎం.హిదయతుల్లా మరియు రఘుబర్ దయాళ్, జె.జె.)

ఆదాయపు పన్ను-పన్ను-టన్నుకు నిర్ణీత రాయల్టీతో తయారీదారుకు ఉక్కును సరఫరా చేయడానికి కోటా హోల్డర్ ఒప్పందం -రాయల్టీకి బదులుగా ఏకమొత్తం పొందడం-అందుకున్న మొత్తంపై మదింపు-చట్టం ప్రకారం మూలధన రశీదు, రెవెన్యూ రశీదు-వ్యత్యాసం- భారత ఆదాయపు పన్ను చట్టం, 1922, (11 ఆఫ్ 1922), సెక్షన్ 66 ఎ (2).

అసెస్సీ కంపెనీకి ప్రభుత్వం నుంచి బొగ్గు, ఉక్కు కోటా అందుతున్నప్పటికీ ఫ్యాక్టరీ లేదు. ఫ్యాక్టరీ ఉన్నా కోటా లేని వ్యక్తితో భాగస్వామ్యం కుదుర్చుకుంది. కోటా కింద సంస్థకు సరఫరా చేసిన టన్ను ఉక్కుకు రూ.50 రాయల్టీ చెల్లించేందుకు అంగీకరించింది. కొన్నేళ్ల తర్వాత ఆ ఒప్పందాన్ని సవరించి రాయల్టీని మాఫీ చేసేందుకు రూ.60,000 ఏకమొత్తంలో చెల్లించేందుకు అంగీకరించారు.

పన్ను చెల్లింపుదారుడిపై ఆదాయపు పన్నును అంచనా వేయడంలో ఆదాయపు పన్ను అధికారి రూ.60,000 మొత్తాన్ని పన్ను పరిధిలోకి తెచ్చారు. ఈ వ్యవహారం హైకోర్టుకు వెళ్లగా ఆ మొత్తం రెవెన్యూ రశీదు అని, అందువల్ల పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుందని ఆ కోర్టు తీర్పునిచ్చింది. ఈ కోర్టుకు అప్పీల్ చేయగా..

రూ.60,000 మొత్తం తనకు అనుమతించిన కోటా ద్వారా ఇచ్చిన అథారిటీ కింద అసెస్సీ కంపెనీ కొనుగోలు చేసిన ఉక్కును బదిలీ చేయడం లేదా విక్రయించడం ద్వారా అసెస్సీ కంపెనీ యొక్క మూలధన లాభాలను సూచిస్తుంది. అసెస్సీ కంపెనీ తన పేరు మీద వస్తువులను కొనుగోలు చేసి భాగస్వామ్యానికి డెలివరీ చేసింది. రూ.60,000 మొత్తం కోటా కింద తన వద్ద ఉన్న ఉక్కు మొత్తాన్ని నికర ధరకు సరఫరా చేయడం ద్వారా అసెస్సీ కంపెనీకి రావాల్సిన లాభాల మూలధన విలువను సూచిస్తుంది. కోటాపై హక్కు కూడా బదలాయించలేదని, అందువల్ల ఉక్కు కోటాలో హక్కుల బదలాయంపునకు బదులుగా రూ.60 వేలు చెల్లించారని చెప్పలేమన్నారు. భాగస్వామ్య ఖాతా నుంచి రాయల్టీని మాఫీ చేసి అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని ఆ మొత్తాన్ని గుడ్ విల్ గా పేర్కొనడం ఆ మొత్తం యొక్క వాస్తవ స్వభావాన్ని తెలియజేయలేదు. రాయల్టీని మాఫీ చేయడంలో సద్భావన ప్రసక్తే లేదు.

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు 544 ఆఫ్ 1961.

1958 ఆదాయపు పన్ను రిఫరెన్స్ నెంబరు 58 లో బాంబే హైకోర్టు 1959 జూలై 1 న ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తరువులపై అప్పీల్.

పిటిషనర్ కోసం సి.బి.అగర్వాల్, ఎ.డి.మాధుర్, కె.పి.గుప్తా.

కె.ఎన్. రాజగోపాల 8080 ఎ.ఎన్., డి.గుప్తా రిపాండెంట్.

1962. మే 3. కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో..

రఘుబర్ దయాళ్, జె.- ఇది భారత ఆదాయపు పన్ను చట్టంలోని ఇ. 66 ఎ (2) కింద అప్పీలు. బాంబేలోని నేషనల్ స్టీల్ వర్క్స్ లిమిటెడ్ అనే లిమిటెడ్ లయబిలిటీ కంపెనీ, ఇకపై మదింపుదారుగా పిలువబడుతుంది, ప్రస్తుతం పాకిస్తాన్ లోని భూభాగంలో దేశ విభజనకు ముందు 'రోలింగ్ మిల్' వ్యాపారాన్ని నిర్వహించింది. ఇది స్టీల్ రోలింగ్ మిల్స్ అసోసియేషన్ 0 ఎఫ్ ఇండియాలో సభ్యుడేకంగా ఉంది మరియు అందువలన భారత ప్రభుత్వం నుండి బొగ్గు మరియు ఉక్కు కోటాను అందుకుంది. విభజన తరువాత, దాని రిజిస్టర్డ్ కార్యాలయం బొంబాయికి మార్చబడింది. రోలింగ్ మిల్లు వ్యాపారం చేయడానికి అక్కడ కర్మాగారం లేదు. బొగ్గు మరియు ఉక్కు కోటాను పొందడానికి అర్హత లేనప్పటికీ, ఇది స్టీల్ రోలింగ్ మిల్స్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియాలో తన సభ్యత్వాన్ని కొనసాగించింది మరియు బొగ్గు మరియు ఉక్కు కోటాను అందుకోవడం కొనసాగించింది. అలా వచ్చిన బొగ్గును, ఉక్కును ఉపయోగించుకోవడానికి కె.పి.ఇరానీ అనే వ్యక్తితో భాగస్వామ్యం కుదుర్చుకుంది. బొంబాయిలో న్యూ ఎరా ఐరన్ అండ్ స్టీల్ వర్క్స్ అనే కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పారు. 1948 సెప్టెంబరు 29 న స్మృతి ఇరానీకి, మదింపుదారుకు మధ్య కుదిరిన భాగస్వామ్య ఒప్పందం ప్రకారం ఈ భాగస్వామ్యం కొనసాగుతుంది. కర్మాగారం ఆవరణ యొక్క అప్పటి లీజు గడువు ముగిసే వరకు ఉక్కుకు సంబంధించిన కోటా వ్యవస్థ డౌమినియన్ ఆఫ్ ఇండియాలో కొనసాగింది మరియు సంస్థ యొక్క మూలధనాన్ని భాగస్వాములు సమాన వాటాలలో సబ్ స్క్రిబ్ చేస్తారు. ఈ ఒప్పందంలోని 12 మరియు 13 పేరాగ్రాఫ్ లు ప్రాముఖ్యతను కలిగి ఉన్నాయి మరియు క్రింద ఉదహరించబడ్డాయి:

"12. కంపెనీ ఈ భాగస్వామ్యంలో శ్రీ ఇరానీని భాగస్వామిగా తీసుకోవడాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని, స్టీల్ రీ-రోలింగ్ మిల్స్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా, కలకత్తా లేదా ఐరన్ అండ్ స్టీల్ కంట్రిలర్, కలకత్తా ద్వారా కంపెనీ నుండి అందుకున్న మొత్తం ఉక్కుపై టన్నుకు రూ. 50/- మొత్తాన్ని ప్రతి నెలా లెక్కించే ఈ భాగస్వామ్యం ద్వారా కంపెనీకి చెల్లించాలని అంగీకరించబడింది. మరియు భాగస్వామ్యం యొక్క వ్యాపారానికి సంబంధించిన అన్ని ఇతర ఖర్చులను మినహాయించిన తరువాత, ప్రస్తుత రుణాలపై అవుట్ గోయింగ్ లు మరియు వడ్డీ ఏవైనా ఉంటే, భాగస్వామ్యం యొక్క నికర లాభం సమాన వాటాలలో భాగస్వాములకు చెల్లింపు చేయబడుతుంది.

13. ఐరన్ అండ్ స్టీల్ కంట్రిలర్, భారత ప్రభుత్వం మరియు బొంబాయిలోని ప్రావిన్షియల్ ఐరన్ అండ్ స్టీల్ కంట్రిలర్ లేదా స్టీల్ రీ-రోలింగ్ మిల్స్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా, కలకత్తా లేదా బొంబాయిలోని కంపెనీ యొక్క స్టీల్ రీ-రోలింగ్ మిల్లలకు ఎప్పటికప్పుడు అమల్లో ఉన్న కోటా వ్యవస్థ కింద పొందే ఉక్కు మరియు బొగ్గు యొక్క అన్ని కోటాను కేవలం ప్రయోజనాల కోసం మాత్రమే ఉపయోగించాలి. భాగస్వామ్యం యొక్క వ్యాపారం, దీనికి ఎవరు చెల్లించాలి.

ఆ తర్వాత 1954 లో ఏప్రిల్ 88 ఈ, ఇరానీ మధ్య కుదిరిన ఒప్పందం ప్రకారం 1954 సెప్టెంబర్ 29 నాటి ఒప్పంద నిబంధనలను సవరించారు. క్లాజ్ 12 కు సవరణలు ముఖ్యమైనవి మరియు అవి క్రింద ఉదహరించబడ్డాయి:

29.9.48 నాటి భాగస్వామ్య ఒప్పందంలోని 12 వ క్లాజులో టన్నుకు రూ.50 గా నిర్ణయించిన రాయల్టీని 1953 అక్టోబర్ 1 నుంచి ఈ విధంగా తగ్గించాలని ఇందుమూలంగా అంగీకరిస్తున్నాం.

ఎ) రాయల్టీ రూ.25/- సెమీస్ మరియు పర్సెంట్ బిల్లెట్ లు మినహా 30.6.54 వరకు అందుకున్న అన్ని రోలబుల్ మెటీరియల్ పై టన్నుకు 1/10/53 నుండి వసూలు చేయబడుతుంది, 30/6/54 వరకు అందుకున్న అన్ని మెటీరియల్ పై టన్నుకు రూ. 10/- చొప్పున రాయల్టీ వసూలు చేయబడుతుంది.

(బి) కలకత్తాలోని స్టీల్ రి-రోలింగ్ మిల్స్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియాకు చెల్లించాల్సిన సీఈ 88 ఛార్జీలను భాగస్వామ్యం ఉన్నంత వరకు భాగస్వామ్యం చెల్లిస్తుంది.

(సి) 30.5.54 తరువాత అందుకున్న రి-రోలబుల్ స్క్రాప్ మెటీరియల్స్ కోటాపై భాగస్వామ్య ఖాతా నుండి రాయల్టీని మాఫీ చేసి అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని శ్రీ కె. ఆర్. ఇరానీ ఇందుమూలంగా రూ. 60,000/- ఒక గుడ్ విల్ చెల్లించడానికి అంగీకరిస్తున్నారు.

(డి) 1954 జూలై నుంచి ఏడాదికి 6% వడ్డీతో కూడిన భాగస్వామ్య పుస్తకాల్లో రూ.60,000/- మొత్తాన్ని తన మూలధన ఖాతాకు జమ చేయడానికి శ్రీ కె.ఆర్. ఇరానీ అంగీకరించారు.

(e) 1954 జూన్ 30 తరువాత భాగస్వామ్యం నుంచి కంపెనీ అందుకున్న ఏ విధమైన రోలబుల్ మెటీరియల్ పై ఎలాంటి రాయల్టీ వసూలు చేయబడదు.

(ఎఫ్) భాగస్వామ్యం ఉన్నంత వరకు 1/10/53 నుంచి నెలకు రూ.500/- ఆఫీస్ అలవెన్స్ గా కంపెనీకి చెల్లించాలి.

పన్ను చెల్లింపుదారుడిపై ఆదాయపు పన్నును మదింపు చేయడంలో ఆదాయపు పన్ను అధికారి సబ్-సీఎల్లో పేర్కొన్న రూ.60,000/- మొత్తాన్ని తీసుకువచ్చారు. (డి) పన్ను విధించే ఒప్పందంలోని 12 వ పేరాలో సవరించబడింది. అప్పీలేట్ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ కు అసెస్ మెంట్ అప్పీల్ విఫలం కావడంతో ఆదాయపు పన్ను అప్పీలేట్ ట్రిబ్యూనల్ కు అప్పీల్ చేసింది. స్మృతి ఇరానీ నుంచి అసెస్సీ కంపెనీ అందుకున్న రూ.60,000/- మొత్తం రెవెన్యూ రశీదు, ఆదాయపు పన్నుకు బాధ్యత వహిస్తుందా అనే ప్రశ్నపై నిర్ణయం కోసం ఆదాయపు పన్ను అప్పీలేట్ ట్రిబ్యూనల్ హైకోర్టుకు కేసు వేసింది. అది రెవెన్యూ రశీదు అని, పన్నుకు బాధ్యత వహించాలని హైకోర్టు నిర్ణయించింది. ఈ ఉత్తర్వులకు వ్యతిరేకంగానే హైకోర్టు నుంచి ఫిట్ నెస్ సర్టిఫికేట్ పొందిన తర్వాత ఈ అప్పీల్ దాఖలైంది.

60,000/- మొత్తాన్ని స్మృతి ఇరానీ అసెస్సీ కంపెనీకి చెల్లించారని, భాగస్వామ్యానికి కోటా కింద హక్కులు లభిస్తాయని, అందువల్ల ఆ మొత్తం మూలధన రశీదును సూచిస్తుందని, రెవెన్యూ రశీదు కాదని పిటిషనర్ వాదన. మేం ఒప్పుకోం.

కేసు ప్రకటనలో పేర్కొన్న వాస్తవాలను బట్టి ఈ మొత్తం పన్ను చెల్లింపుదారు కంపెనీకి అనుమతించిన కోటా ద్వారా ఇచ్చిన అధికారం కింద కొనుగోలు చేసిన ఉక్కును బదిలీ చేయడం లేదా విక్రయించడం వల్ల కలిగే మూలధన లాభాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుందని స్పష్టమవుతోంది. అసెస్సీ కంపెనీ తన సొంత పేరుతో వస్తువులను కొనుగోలు చేసి తక్కువ ధరకు భాగస్వామ్యానికి అందిస్తుంది. 1948 నాటి అసలు ఒప్పందం ప్రకారం, ఈ భాగస్వామ్యం మదింపుదారు సంస్థ నుండి పొందిన అన్ని ఉక్కుపై టన్నుకు రూ.50/- మదింపుదారు సంస్థకు చెల్లించాలి. అందువల్ల, టన్నుకు రూ.50/- మొత్తం భాగస్వామ్యం నుండి టన్నుకు మదింపుదారు కంపెనీ పొందుతున్న లాభాన్ని సూచిస్తుంది. సవరించిన ఒప్పందం నిబంధనల ప్రకారం 1954 జూన్ 30 తర్వాత వచ్చిన ఉక్కుకు అసెస్సీ కంపెనీకి ఎలాంటి లాభం చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదని, రూ.60,000/- ఏకమొత్తంలో అందుకోవాల్సి ఉందన్నారు. అందువల్ల, ఈ మొత్తం, మదింపుదారు సంస్థ తన కోటా కింద పొందే అన్ని ఉక్కును నికర ధరకు సరఫరా చేయడం ద్వారా పొందే లాభాల మూలధన విలువను సూచిస్తుంది. కోటాపై హక్కు స్మృతి ఇరానీకి లేదా ఒప్పందం ప్రకారం భాగస్వామ్యానికి బదిలీ చేయబడలేదు, అందువల్ల ఉక్కు కోటాలో హక్కుల బదిలీకి బదులుగా ఈ రూ.60,000/- మొత్తాన్ని స్మృతి ఇరానీకి లేదా భాగస్వామ్యానికి చెల్లించారని పరిగణించడానికి ఎటువంటి ఆధారం లేదు. జూన్ 30, 1954 తరువాత అందుకున్న రి-రోలబుల్ స్క్రాప్ మెటీరియల్స్ కోటాపై భాగస్వామ్య ఖాతా నుండి రాయల్టీని మాఫీ చేయడాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని ఈ మొత్తాన్ని గుడ్ విల్ గా వర్ణించడం, ఈ మొత్తం యొక్క వాస్తవ స్వభావాన్ని తెలియజేయదు మరియు వాస్తవానికి అర్థం లేని వ్యక్తికరణ. రాయల్టీని మాఫీ చేయడంలో సదుద్దేశం ప్రసక్తే లేదు.

అందువల్ల రూ.60,000/- అని హైకోర్టు సరైన నిర్ధారణకు వచ్చిందని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఆదాయ రశీదు మరియు పన్నుకు బాధ్యత వహిస్తుంది. తదనుగుణంగా ఖర్చులతో అప్పీల్ ను కొట్టివేస్తున్నాం.

అప్పీల్ కొట్టివేయబడింది.